

การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนัง สมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)

สุภาพร อามิตร¹ และ ธนพรรณ บุญยรัตกลิน²

¹หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กรุงเทพมหานคร 10300

อีเมล: K_T_jung@hotmail.com

²สาขาวิชาบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กรุงเทพมหานคร 10300

อีเมล: ting10459@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) และศึกษาความพึงพอใจการออกแบบลายพิมพ์ผ้าที่ผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นสตรีวัยทำงานหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในสำนักงานอาคารยูไนเต็ด เซ็นเตอร์ (United Center Building) ที่นิยมใช้ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษา พบว่า ผู้ประเมินส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25 - 30 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 15,000 - 20,000 บาท สิ่งที่ผู้ประเมินพิจารณาเป็นอันดับแรกก่อนเลือกซื้อผ้าคลุมไหล่คือลวดลายของผ้า และราคาส่วนใหญ่ที่ผู้ประเมินนิยมซื้ออยู่ระหว่าง 300 - 500 บาท การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) ทั้ง 3 กลุ่มสี

ประกอบด้วย กลุ่ม A โทนสีขาวธรรมชาติ, กลุ่ม B โทนสีเย็น, และกลุ่ม C โทนสีร้อน จำนวน 3 รูปแบบ ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.25$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59 เมื่อพิจารณาตามด้านต่าง ๆ พบว่า อยู่ในระดับความพึงพอใจมากทุกด้าน คือ ด้านการออกแบบลายพิมพ์ ด้านสีส้น ด้านเทคนิคการพิมพ์ ด้านวัสดุ และด้านประโยชน์ใช้สอย โดยการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 1 ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.28$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 กลุ่มสีที่นิยมเป็นที่พอใจสูงสุดคือ กลุ่ม B โทนสีเย็น ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.30$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54 และด้านประโยชน์ใช้สอยเป็นที่น่าสนใจมากที่สุด

คำสำคัญ: การออกแบบลายพิมพ์ผ้า, เทคนิคการพิมพ์ลายผ้า

Designing of Printed Textile Inspired by Thai Art Mural In Ayutthaya Period : A Case Study of Wat Yai Suwannaram, Phetchaburi

Supaporn Armit¹ and Thanaphan Boonyarutkalin²

¹Master of Home Economics, Home Economics

Rajamangala University of Technology Phra Nakhon, Bangkok, 10300, Thailand

E-mail: K_T_jung@hotmail.com

²Home Economics Business Administration,

Home Economics Rajamangala University of Technology Phra Nakhon,
Bangkok, 10300, Thailand

E-mail: ting10459@gmail.com

Abstract

The purpose of the study “Designing of Printed Textile Inspired by Thai Art Mural In Ayutthaya Period : A Case Study of Wat Yai Suwannaram, Phetchaburi” with objective to study and design Printing Fabric from the Inspired by Thai Art Mural In Ayutthaya Period : A Case Study of Wat Yai Suwannaram, Phetchaburi. And study the satisfaction and design the printing design, which to produce as product to cover shoulders, by using the questionnaires as a tool in collecting data from the group samples, which the woman, working age of state departments and private sectors in the office of United Center Building, who is popular use the product to cover shoulders, Bang Rak District, Bangkok Metropolis for 50 persons by grouping (Purposive sampling). The analyze data by using statistic at 100 % for average value and deviate standard, the result of study found that the most appraisers are between age 25 - 30 years old, education level is bachelor degree and income between 15,000 - 20,000 Baht. The most appraisers consider first are first

select to buy the fabric with design and the prices, most appraisers favor to buy the price between 300 - 500 Baht. Designing of Printed Textile Inspired by Thai Art Mural In Ayutthaya Period : A Case Study of Wat Yai Suwannaram, Phetchaburi. All 3 groups of color consist of Group A, tone white is natural, Group B tone color is cold color, Group C is hot tone for 3 patterns, total pictures are satisfied at level $\bar{X} = 4.25$, S.D. $\bar{X} = 0.59$ when compare to various sides and found that is satisfaction level in all sides that the design the printing pattern, on color, technic of printing, material and other useful usages, by design pattern fabric, color, printing technic, material and other usages, by design the printing pattern. Picture No. 1 Total pictures they are satisfied at level $\bar{X} = 4.28$, S.D. $\bar{X} = 0.60$. Tone group is very satisfaction that is B Group, tone is calm. Total picture are satisfaction at high level $\bar{X} = 4.30$, S.D. $\bar{X} = 0.54$ and usage benefit is the most interest.

Keyword: Designing of Printed Textile, Printing Techniques

บทนำ

ผ้าเป็นผลิตภัณฑ์หัตถกรรมไทยที่บ่งบอกถึงความรุ่งเรืองของวัฒนธรรมประจำชาติ และความคิดสร้างสรรค์ของคนในชาติในการรู้จักทำเครื่องนุ่งห่มและผลิตภัณฑ์ใช้สอย ในชีวิตประจำวันของคนไทย ประภัสสร โพธิ์ศรีทอง (2558) อธิบายว่าคนไทยรู้จักการทอผ้า มาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ สังคมในชนบทถือว่างานทอผ้าเป็นหน้าที่ของผู้หญิงทำกันในครัวเรือนยามว่างจากการทำไร่ทำนา การทอผ้าจึงมีทั่วไปทุกภาคของประเทศไทย ศิลปะไทยเป็นสิ่งที่ศิลปินครูช่างโบราณของไทยได้สร้างสรรค์เป็นศิลปะที่มีเอกลักษณ์ โดยสร้างสรรค์จากอุดมคติของศิลปิน มาสู่ความจริงตามธรรมชาติและได้มีการถ่ายทอดกันไปตามยุคสมัยจนถึงปัจจุบัน ศิลปะเกิดจากแรงผลักดันภายในของศิลปินสะท้อนความคิด ความรู้สึก ร้อน เย็น ทุกข์ โศก ดีใจ เสียใจ เป็นการสื่อสาร และสื่อความหมาย จากความรู้สึกภายในของศิลปินแต่ละคน อีกรูปแบบหนึ่งที่มีความแตกต่างไปจากการใช้ภาษาพูดหรือเขียน ศิลปะไม่มีขีดจำกัดในการแสดงออกด้วยรูปแบบวิธีการเทคนิค เนื้อหาศิลปินเป็นส่วนหนึ่งของสังคมสะท้อน ความคิด ความรู้สึก ความเป็นไปในสังคมนั้น ๆ ศิลปะไทยเป็นศิลปะที่มีเอกลักษณ์โดยสร้างสรรค์จากอุดมคติของศิลปินมาสู่ความจริงตามธรรมชาติ และได้มีการถ่ายทอดกันไปตามยุคสมัย จิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยาพบที่จังหวัดในภาคกลาง การศึกษาเน้นจิตรกรรมฝาผนังที่วัดใหญ่สุวรรณารามจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นจิตรกรรมสกุลช่างเพชรบุรีเนื้อหาจิตรกรรมมี 3 เรื่อง คือ ภาพเทพ มารผจญ และอารักษ์ รูปแบบและองค์ประกอบศิลปะมีลักษณะเฉพาะหลายประการรวมถึงสีพื้นของจิตรกรรม

ดังนั้น การจัดงานวิจัยเรื่อง การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาการออกแบบที่ได้มาจากการสร้างสรรค์ด้านความคิด การใช้เทคนิคด้านการพิมพ์ที่ทันสมัยเข้ามาเป็นเครื่องมือสื่อสารบอกเล่าเรื่องราวสู่ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ ซึ่งเป็นที่น่าสนใจเป็นผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับพิมพ์ลายผ้า เพราะการนำไปใช้จะอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นชัดเจนและการใช้งานจริงมีความเหมาะสมกว่าผลิตภัณฑ์อื่น เนื่องจากลวดลายที่ใช้เป็นแรงบันดาลใจจากศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังเลยมีความสำคัญต่อการเลือกผลิตภัณฑ์ที่ใช้ และสามารถนำความรู้ที่ได้มาใช้เรียนรู้ในการปฏิบัติจริงพัฒนาศักยภาพของตัวองช่วยเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการออกแบบและเห็นถึงความสำคัญของศิลปะไทยสมัยอยุธยาด้วยความสวยงามบวกด้วยเอกลักษณ์ความเป็นไทยผู้วิจัยจึงได้หยิบยกจิตรกรรมฝาผนัง

สมัยอยุธยาเป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบลวดลายผ้า เพราะจิตรกรรมฝาผนัง เป็นสิ่งที่สนใจของนักท่องเที่ยวและคนหมู่มาก เป็นภาพที่สะท้อนการใช้ชีวิตของคนในสมัยก่อน บอกเล่าเรื่องราวได้น่าสนใจกว่าตัวหนังสือ ภาพที่วาดยังส่งเสริมด้านกระบวนการคิดของคน ในปัจจุบันมากขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาและออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรม ฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจการออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทย จิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)

ขอบเขตของการศึกษา

1. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
ตัวแปรต้น คือ ลวดลายพิมพ์ผ้าจากจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา วัดใหญ่ สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)
ตัวแปรตาม คือ ลวดลายพิมพ์ผ้าบนผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่
2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
ประชากร คือ สตรีวัยทำงานหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในสำนักงาน อาคารยูไนเต็เซ็นเตอร์ (United Center Building) เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร
กลุ่มตัวอย่าง คือ สตรีวัยทำงานหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในสำนักงาน อาคาร ยูไนเต็ เซ็นเตอร์ (United Center Building) ที่นิยมใช้ ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่จริง เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ลายพิมพ์ผ้าลายใหม่จากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)

2. ได้ผลตอบรับและความคิดเห็นที่แท้จริงจากกลุ่มประชากรที่กำหนด สามารถนำข้อมูลมาสรุปผลได้

3. สามารถเพิ่มทางเลือกเกี่ยวกับลายพิมพ์ผ้าที่น่าสนใจ จากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)

วิธีดำเนินการ



เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย อายุ รายได้ การตัดสินใจซื้อ ราคา

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจการออกแบบลายพิมพ์ผ้า จากแรงบันดาลใจ ศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามแบบเปิด โดยเป็นข้อเสนอแนะความคิดเห็นในการปรับปรุงและพัฒนา

2. การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น

แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เป็นการหาค่า Cronbach's alpha (ครอนแบคอัลฟา) เป็นการหาค่า “สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น” (coefficient of reliability) ซึ่งมีสูตรทางคณิตศาสตร์ ซึ่งค่ายิ่งสูงยิ่งดีเกณฑ์ยอมรับอยู่ที่ 0.7 ขึ้นไป โดยผลการทดสอบของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้อยู่ที่ 0.73 และในแต่ละข้อมีค่ามากกว่า 0.7 ขึ้นไปทั้งหมด

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

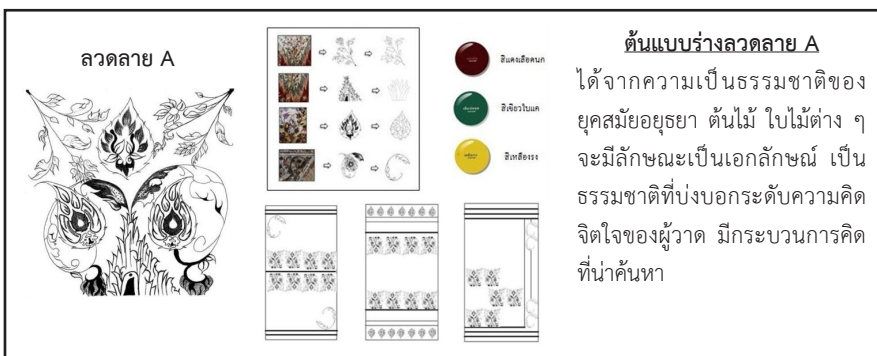
ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยคำนวณค่าสถิติโดยใช้สถิติร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550)

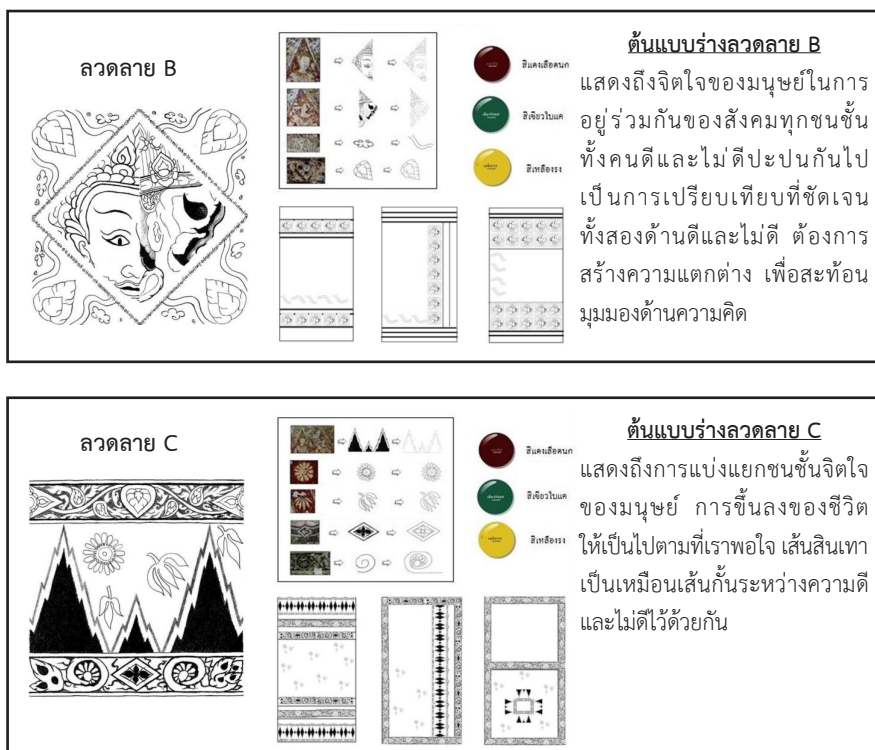
ผลการวิจัย

วัดใหญ่สุวรรณาราม หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า “วัดใหญ่” เป็นพระอารามหลวง ชั้นตรีชนิดวรวิหาร เดิมชื่อว่า “วัดน้อยปากซันใต้” เป็นวัดเก่าแก่และสำคัญมากของจังหวัด เพชรบุรี สร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นแหล่งรวมฝีมืองานช่างที่ประณีต อ่อนช้อย และงดงาม ของชาวเพชรบุรีไว้มากมาย โดยเฉพาะภาพจิตรกรรมฝาผนังในโบสถ์เป็นภาพ เทพชุมนุมศิลปะอยุธยาฝีมือช่างเมืองเพชร ด้วยความงดงามและความเก่าแก่ของทำให้ วัดใหญ่สุวรรณารามเคยใช้เป็นฉากในภาพยนตร์เรื่อง สุริโยทัย รวมถึงละครเรื่องบัวและ ขุนศึก การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา วัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาการออกแบบที่ได้มาจากการสร้างสรรค์ด้านความคิด และการใช้เทคโนโลยีด้านการพิมพ์ที่ทันสมัยเข้ามาเป็นเครื่องมือ

สื่อสารบอกเล่าเรื่องราวสู่ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ที่สวยงาม สามารถนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการเรียนรู้ในการปฏิบัติจริง พัฒนาศักยภาพของตนเอง ช่วยเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการออกแบบ และเห็นถึงความสำคัญของศิลปะไทยสมัยอยุธยา ด้วยความสวยงามบวกด้วยเอกลักษณ์ความเป็นไทย ผู้วิจัยจึงได้หยิบยกจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยามาเป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบลวดลายผ้า โดยเทคนิคการพิมพ์และผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่เนื่องด้วยจิตรกรรมฝาผนังเป็นสิ่งที่สนใจของนักท่องเที่ยวและคนหนุ่มมาก เป็นภาพที่สะท้อนการใช้ชีวิตของคนในสมัยก่อน บอกเล่าเรื่องราวได้น่าสนใจกว่าตัวหนังสือ ภาพที่วาดยังส่งเสริมด้านกระบวนการคิดของคนในปัจจุบันมากขึ้น สีสันที่นำมาใช้มีความเป็นเอกลักษณ์งดงาม น่ามอง มีการพัฒนาภาพวาดตามสังคมยุคสมัย

1. ผลการศึกษาวิเคราะห์การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) ผู้ศึกษาได้มีการสำรวจและเข้าชมจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณารามในพื้นที่จริง เพื่อศึกษาข้อมูลในเชิงลึกและเห็นภาพจิตรกรรมด้วยตาของผู้วิจัยเอง เห็นถึงความเก่าแก่ของภาพ สีสันเส้นต่าง ๆ พร้อมเก็บภาพมาทำการศึกษาต่อ และเก็บข้อมูลเพิ่มเติมจากคนในวัดและบริเวณใกล้เคียงให้ได้มากที่สุด จากนั้นทำการร่างแบบลายออกมา 3 ลวดลาย โดยนำเอาจุดเด่นหรือจุดที่น่าสนใจมาออกแบบผสมกันดังนี้ 1) ด้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย A แสดงถึงธรรมชาติของยุคสมัยอยุธยา 2) ด้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย B แสดงถึงจิตใจของมนุษย์ทั้งสองด้าน 3) ด้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย C แสดงถึงการแบ่งแยกชนชั้นจิตใจของมนุษย์





ภาพที่ 1 แบบร่างลายพิมพ์ผ้าจำนวน 3 ลวดลาย

การคัดเลือกต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านลายผ้า จำนวน 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการพิมพ์ จำนวน 2 ท่าน และผู้ประกอบการอาชีพด้านเสื้อผ้า จำนวน 2 ท่าน ได้คัดเลือกลายพิมพ์ผ้าจากแบบร่างต้นแบบทั้ง 3 ลวดลาย ให้เหลือเพียง 1 ลวดลาย ที่มีความเหมาะสมที่สุด เพื่อนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่จริง

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อการคัดเลือกลายพิมพ์ 3 ลวดลาย

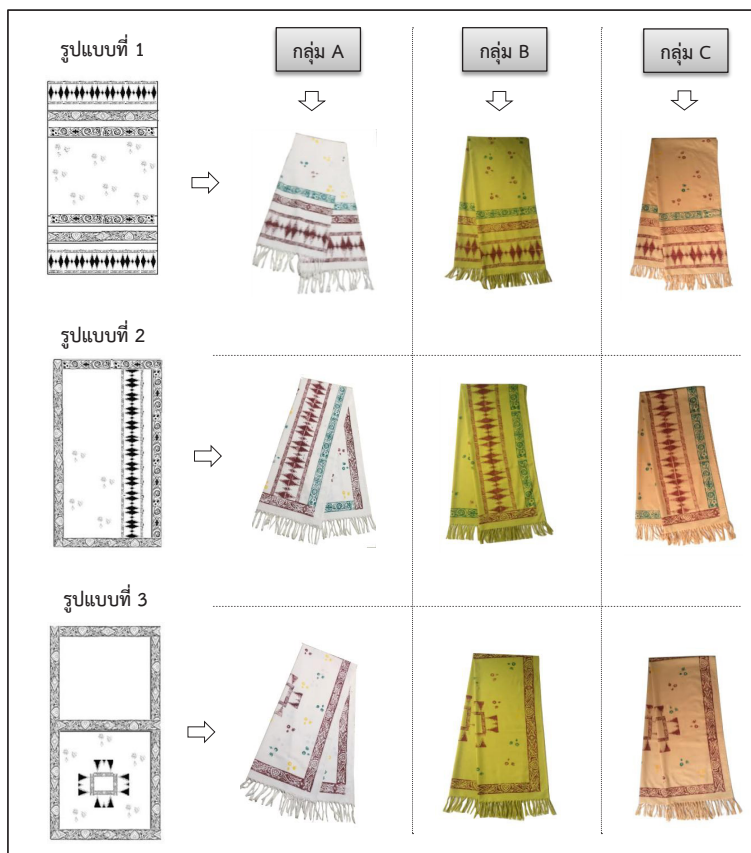
(n=6)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ลวดลาย A	ค่าเฉลี่ย ลวดลาย B	ค่าเฉลี่ย ลวดลาย C
ความสวยงามของลวดลาย	3.83	4.00	4.33
ความเหมาะสมลวดลายกับการนำมาใช้งาน	3.67	3.33	4.67
แสดงถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย	3.50	3.50	4.17
ความคมชัดของลวดลาย	3.17	3.00	4.00
ความน่าสนใจเทคนิคการพิมพ์ลายผ้า	3.33	3.00	4.67
ความพึงพอใจโดยรวม	3.50	3.37	4.37

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 คน พิจารณาเลือกแบบร่างลายพิมพ์ผ้า ลวดลาย C อยู่ใน ระดับมาก $\bar{X} = 4.37$ รองลงมาคือแบบร่างลายพิมพ์ผ้า ลวดลาย A อยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X} = 3.50$ และท้ายสุดแบบร่างลายพิมพ์ผ้า ลวดลาย B อยู่ในระดับ ปานกลาง $\bar{X} = 3.37$ ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ จากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) ทั้ง 3 กลุ่มสี ประกอบด้วย กลุ่ม A โทนสีขาวธรรมชาติ, กลุ่ม B โทนสีเย็น, และกลุ่ม C โทนสีร้อน เพื่อทำการพิมพ์ลงบนผ้า CVC ผสมกันระหว่าง cotton และโพลีเอสเตอร์ ในอัตราส่วนประมาณ 80 : 20 ขนาด 55 x 145 เซนติเมตร จำนวน 3 รูปแบบของลวดลาย C ที่ผ่านการคัดเลือกจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผลข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง คือ สตรีวัยทำงานหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในสำนักงาน อาคารยูไนเต็ด เซ็นเตอร์ (United Center Building) ที่นิยมใช้ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่จริง เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ

50.00 ระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 72.00 มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 15,000 - 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.00 สิ่งที่คุณประเมินพิจารณาเป็นอันดับแรก ก่อนเลือกซื้อผ้าคลุมไหล่คือลวดลายของผ้า คิดเป็นร้อยละ 40.00 และราคาส่งส่วนใหญ่ที่คุณประเมินนิยมซื้ออยู่ระหว่าง 300 - 500 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.00



ภาพที่ 2 ผลิตรากันต์ผ้าคลุมไหล่ 3 กลุ่มสี จำนวน 3 รูปแบบ ของลวดลาย C

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมิน
ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ โดยภาพรวมทั้ง 3 กลุ่มสี จำนวน 3 รูปแบบ ของลวดลาย C

(n=50)

รายการที่ประเมิน	รูปแบบที่ 1		รูปแบบที่ 2		รูปแบบที่ 3		ระดับ ความพึงพอใจ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
(กลุ่ม A โทนสีขาวธรรมชาติ)							
ด้านการออกแบบลายพิมพ์	4.41	0.55	4.38	0.56	4.31	0.63	มาก
ด้านสีสันทัน	4.37	0.53	4.31	0.52	4.29	0.52	มาก
ด้านเทคนิคการพิมพ์	4.09	0.52	4.06	0.48	4.14	0.46	มาก
ด้านวัสดุ	4.12	0.54	4.21	0.55	4.21	0.57	มาก
ด้านประโยชน์ใช้สอย	4.49	0.59	4.44	0.64	4.40	0.65	มาก
ความพึงพอใจโดยรวม	4.30	0.55	4.28	0.55	4.27	0.57	มาก
(กลุ่ม B โทนสีเย็น)							
ด้านการออกแบบลายพิมพ์	4.41	0.58	4.45	0.54	4.33	0.61	มาก
ด้านสีสันทัน	4.35	0.54	4.31	0.51	4.33	0.50	มาก
ด้านเทคนิคการพิมพ์	4.08	0.49	4.08	0.44	4.13	0.41	มาก
ด้านวัสดุ	4.18	0.57	4.25	0.52	4.23	0.60	มาก
ด้านประโยชน์ใช้สอย	4.48	0.60	4.47	0.58	4.44	0.59	มาก
ความพึงพอใจโดยรวม	4.30	0.56	4.31	0.52	4.29	0.54	มาก

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมิน
ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ โดยภาพรวมทั้ง 3 กลุ่มสี จำนวน 3 รูปแบบ ของลวดลาย C
(ต่อ)

(n=50)

รายการที่ประเมิน	รูปแบบที่ 1		รูปแบบที่ 2		รูปแบบที่ 3		ระดับ ความพึงพอใจ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
(กลุ่ม C โทนสีร้อน)							
ด้านการออกแบบลายพิมพ์	4.31	0.70	4.17	0.69	4.19	0.63	มาก
ด้านสีสันท	4.37	0.65	4.08	0.68	4.21	0.63	มาก
ด้านเทคนิคการพิมพ์	4.20	0.69	4.27	0.66	4.13	0.70	มาก
ด้านวัสดุ	4.31	0.67	4.16	0.67	4.12	0.65	มาก
ด้านประโยชน์ใช้สอย	4.08	0.68	4.03	0.66	3.98	0.59	มาก
ความพึงพอใจโดยรวม	4.25	0.68	4.14	0.67	4.13	0.64	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม A โทนสีขาวธรรมชาติทั้ง 3 รูปแบบของลวดลาย C อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.56 โดยการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 1 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.55 รองลงมาการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 2 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.55 และท้ายสุดการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 3 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.57 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม B โทนสีเย็น ทั้ง 3 รูปแบบของลวดลาย C อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.54 โดยการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 2 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.52 รองลงมาการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 1 ความพึงพอใจ

อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.56 และท้ายสุดการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 3 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.54 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม C โทนสีร้อน ทั้ง 3 รูปแบบของลวดลาย C อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.66 โดยการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 1 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.68 รองลงมาการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 2 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.67 และท้ายสุดการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 3 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.64 ตามลำดับ

การอภิปรายผล

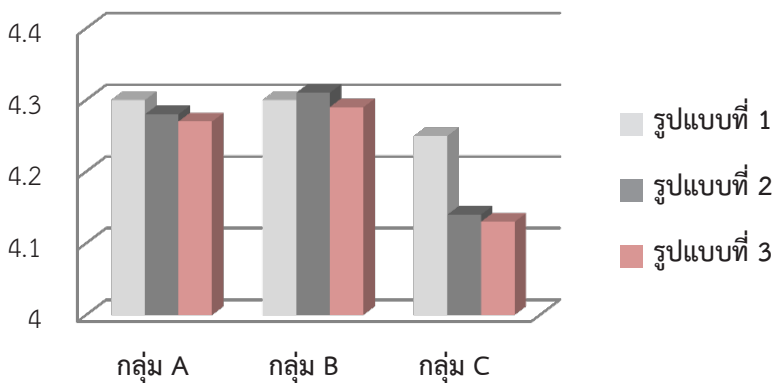
จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) ผู้วิจัยได้อภิปรายผลดังนี้

1. วัดอุปประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาและออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรม ฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องราวจิตรกรรมฝาผนังของวัดใหญ่สุวรรณาราม และถอดแบบลวดลายเพื่อนำมาออกแบบเป็นลวดลายผ้าพิมพ์จำนวน 3 ลาย ดังนี้ 1) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย A แสดงถึงธรรมชาติของยุคสมัยอยุธยา 2) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย B แสดงถึงจิตใจของมนุษย์ทั้งสองด้าน 3) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย C แสดงถึงการแบ่งแยกชนชั้นจิตใจของมนุษย์ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 คน คัดเลือกเพียง 1 ลายที่มีความเหมาะสมจะนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่จริง ซึ่งผลการคัดเลือกต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย C มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.37$ รองลงมาคือต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย A มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X} = 3.50$ และท้ายสุดคือต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย B มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X} = 3.37$ ตามลำดับ ซึ่งเหตุผลที่ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย C มีความพึงพอใจมากเนื่องด้วยความสะดวกและเหมาะสมของลวดลายเมื่อนำมาพิมพ์ลงบนผ้า พร้อมเรื่องราวที่บอกผ่านโดยการออกแบบที่น่าสนใจที่นำมาใช้ในการพิมพ์ลายยังช่วยสร้างเอกลักษณ์ให้เห็นถึงความเป็นไทยโบราณที่หายาก

ในการพิมพ์ลายผ้าในปัจจุบัน การวิจัยเรื่องนี้ดำเนินการตามขั้นตอนของ พงศศักดิ์ อภิษฐโว (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาบทบาทสื่อจิตรกรรมฝาผนังในการเผยแพร่พุทธธรรม ในพระพุทธรูปศาสนา : ศึกษาเฉพาะกรณีพระอุโบสถวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาในแง่ของบทบาทสื่อจิตรกรรมฝาผนังในเผยแพร่พุทธธรรมในพระพุทธรูปศาสนา โดยที่เลือกศึกษาในพระอุโบสถวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามเป็นที่ยอมรับยกย่องว่าเป็นภาพที่มีความงดงามและสามารถถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมของไทยได้อย่างสมบูรณ์แบบเป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเผยแพร่พุทธศาสนาที่ผู้วิจัยได้สนใจต้องการที่จะศึกษาถึงหลักธรรมทางพุทธศาสนาที่ถูกนำมาถ่ายทอดผ่านภาพจิตรกรรมฝาผนัง และต้องการทราบถึงบทบาทของภาพจิตรกรรมฝาผนังในฐานะที่เป็นสื่อว่ามีบทบาทต่อการเล่าเรื่องราวในการกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกที่มีต่อพุทธศาสนา และการกระทำที่ดีของบุคคล ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาจากเอกสารและจากความคิดเห็นของผู้ที่เข้าชมภาพจิตรกรรมฝาผนังในพระอุโบสถดังกล่าว ซึ่งจากการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลพบผลที่สำคัญ คือ ภาพจิตรกรรมฝาผนัง ในฐานะสื่อมีบทบาทในการถ่ายทอดเรื่องราวทางพุทธศาสนาให้แก่ผู้ชมได้ และสามารถทำให้ผู้ชมรู้สึกซาบซึ้งกับภาพและเรื่องราวทางพุทธศาสนาได้เป็นอย่างดี แต่ในการนำไปปฏิบัติ พบว่า อาจจะยังมีผลอยู่ค่อนข้างน้อย เป็นเพียงสื่อที่อาจมีบทบาทในการกระตุ้นหรือเสริมเท่านั้น และในการออกแบบลวดลายผู้วิจัยได้ดำเนินการเช่นเดียวกับ สรัญญา ภักดีสุวรรณ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเรื่องการออกแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ของจังหวัดมหาสารคามในบริบทวัฒนธรรมร่วมสมัย เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนากระบวนการออกแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ในจังหวัดมหาสารคามให้มีความเหมาะสมร่วมสมัยและออกแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ให้เป็นที่พึงพอใจต่อกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งได้แก่ กลุ่มบุคลากร เพศหญิงอายุระหว่าง 25 - 35 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ทำงานในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และมีกลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่บ้านกุดรัง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้ร่วมศึกษา ในขั้นตอนออกแบบรายละเอียด กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษานั้น ได้ประยุกต์ใช้แนวคิดร่วมสมัยหลายสาขาวิชา ได้แก่ แนวคิดเรื่องผ้าไหมมัดหมี่ในประเทศไทย แนวคิดเรื่องการตลาด แนวคิดเรื่องสัณยวิทยา และทฤษฎีทางศิลปะเพื่อใช้ในการออกแบบลวดลายเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การปฏิบัติการทดลอง และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจการออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) เมื่อได้ลวดลายที่ผ่านการคัดเลือกแล้วนำมาลงรายละเอียดและวางลงบนผ้า CVC ผสมกันระหว่าง cotton และโพลีเอสเตอร์ในอัตราส่วนประมาณ 80 : 20 ขนาด 55 x 145 เซนติเมตร และพิมพ์ตามรูปแบบให้ครบทั้ง 3 รูปแบบใน 3 กลุ่มสีที่กำหนดของลวดลาย C ในการออกแบบครั้งนี้มีกระบวนการหลากหลายให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ที่สามารถใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย 3 กลุ่มสี จำนวน 3 รูปแบบ ซึ่งพบว่าผู้ประเมินมีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่อยู่ในระดับมากทุกรูปแบบ ทั้งนี้เนื่องมาจากมีความสอดคล้องกับแต่ละด้านที่ประเมิน เช่นเดียวกับ รจนา จันทราสา และคณะ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาและพัฒนาเอกลักษณ์ลวดลายบ้านเชียงเพื่อประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์ผ้าแปรรูปพันท์บาติก เพื่อพัฒนารูปแบบเป็นผลิตภัณฑ์หัตถกรรมของที่ระลึกจังหวัดอุดรธานี ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสมของรูปแบบในการประยุกต์ร่วมกับผลิตภัณฑ์ จากนั้นสร้างต้นแบบแล้วประเมินผลวัดระดับความคิดเห็นของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมผ้าแปรรูปพันท์บาติกที่ได้จากการออกแบบ ผลการวิจัย พบว่า 1) เอกลักษณ์ลวดลายบ้านเชียงที่สามารถสื่อถึงเอกลักษณ์บ้านเชียงได้ชัดเจนมากที่สุด 2) ผลการวิเคราะห์การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าแปรรูปออกแบบและพัฒนานั้นมีความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย เหมาะสมกับวัสดุและกรรมวิธีการผลิตมีความสวยงามและลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย



ภาพที่ 3 แผนภูมิแสดงระดับความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่โดยภาพรวม

จากแผนภูมิต่างค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ โดยภาพรวมทั้งหมด จำนวน 3 รูปแบบของลวดลาย C อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.25$ โดยการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 1 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.28$ รองลงมาการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 2 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.24$ และการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 3 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.23$ ตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่โดยภาพรวมทั้งหมด จำนวน 3 กลุ่มสี อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.25$ โดยการออกแบบลายพิมพ์ผ้า กลุ่ม B โทนสีเย็น ความพึงพอใจอยู่ใน ระดับมาก $\bar{X} = 4.30$ รองลงมาการออกแบบลายพิมพ์ผ้า กลุ่ม A โทนสีชาธรรมชาติ ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.28$ และการออกแบบลายพิมพ์ผ้า กลุ่ม C โทนสีร้อน ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.17$ ตามลำดับ

1. ด้านการออกแบบลายพิมพ์ กล่าวคือ ความสวยงามของลายพิมพ์ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ต้นแบบ ขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน การจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์ ทั้งหมดนี้มีความสอดคล้องกับผลิตภัณฑ์ที่ผลิตออกมาใช้งานได้จริง

ในชีวิตประจำวัน การออกแบบลวดลายมีความสำคัญในการสื่อความหมายของผลิตภัณฑ์ต้นแบบชิ้นนี้ พบว่า ผู้ประเมินมีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์ อยู่ในระดับมากทุกรูปแบบ

2. ด้านสีสันทัน กล่าวคือ ความคมชัดของสี ความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวไทย ความกลมกลืนของสี ทั้งหมดนี้มีความสอดคล้องกับสีสันทันที่นำเสนอของผลิตภัณฑ์ เป็นการสร้างความสำคัญในการสื่อความหมายของผลิตภัณฑ์ต้นแบบชิ้นนี้ พบว่า ผู้ประเมินมีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านสีสันทันอยู่ในระดับมากทุกรูปแบบ

3. ด้านเทคนิคการพิมพ์ กล่าวคือ ลวดลายมีความคมชัด สีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน เลือกรูปการพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน ทั้งหมดนี้มีความสอดคล้องกับผลิตภัณฑ์ที่ผลิตออกมาใช้งานได้จริงในชีวิตประจำวันมาก เพราะผลิตภัณฑ์ที่ผลิตออกมาต้องใช้งานได้จริง เทคนิคการพิมพ์เปรียบเหมือนการถ่ายทอดลวดลายลงบนผ้าโดยตรงเพื่อสื่อสารลวดลายผ่านการมองและการใช้งาน พบว่า ผู้ประเมินมีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านเทคนิคการพิมพ์อยู่ในระดับมากทุกรูปแบบ

4. ด้านวัสดุ กล่าวคือ ความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้ แม้พิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน ความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส ทั้งหมดนี้มีความสอดคล้องกับผลิตภัณฑ์ที่ผลิตออกมาใช้งานได้จริงในชีวิตประจำวัน วัสดุทุกอย่างที่ใช้ในการผลิตผ้าคลุมไหล่ต้องมีมาตรฐานที่เหมาะสมกับการใช้งาน พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านวัสดุอยู่ในระดับมากทุกรูปแบบ

5. ด้านประโยชน์ใช้สอย กล่าวคือ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวันง่ายต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด ทั้งหมดนี้มีความสอดคล้องกับผลิตภัณฑ์เมื่อใช้งานจริง เพราะผลิตภัณฑ์ต้องตอบโจทย์ผู้ใช้งานตามความเป็นจริง การดูแลรักษาจะมีประสิทธิภาพมากขึ้นเมื่อผู้ใช้ปฏิบัติตามคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ด้วย พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์อยู่ในระดับมากในทุกูปแบบ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากการวิจัย การเลือกใช้ผ้าและสีของผ้ายังไม่เพียงพอและไม่หลากหลายต่อความต้องการของผู้บริโภค

2. ขั้นตอนการพิมพ์ลายผ้าลงบนผลิตภัณฑ์ การกดทับของสีลงบนผ้ายังไม่สม่ำเสมอ จึงทำให้ลายพิมพ์ไม่มีความชัดเจนตามแบบที่วางไว้

3. ขั้นตอนการผลิตผ้าคลุมไหล่สำเร็จ รูปแบบของผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ยังไม่หลากหลาย และความคลาดเคลื่อนของสีพิมพ์ที่ไม่สม่ำเสมอเนื่องด้วยแรงกดทับที่ผู้ผลิตไม่คงที่

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเรื่องเทคนิคการพิมพ์ลายผ้าเพิ่มเติม เพื่อลดการผิดพลาดหรือสามารถแก้ไขงานพิมพ์ได้เมื่อเจอปัญหา

2. ควรศึกษารูปแบบของผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายหรือแปลกใหม่ เพื่อขยายกลุ่มผู้บริโภคและการตลาดให้มากขึ้น

3. วิจัยในครั้งต่อไปผู้วิจัยควรนำลายพิมพ์ที่ได้ไปผลิตหรือพิมพ์ลงบนผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดและเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ เช่น เสื้อผ้า หมวก กระเป๋า เป็นต้น เป็นการอนุรักษ์ศิลปะไทยและการพิมพ์แบบโบราณที่มีเอกลักษณ์น่าสนใจ

เอกสารอ้างอิง

การออกแบบลวดลาย. (2555). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 24 สิงหาคม 2559, จาก <http://nachchasangpayab.com>.

กระทรวงวัฒนธรรม. (2558). สืบค้นเมื่อ 24 สิงหาคม 2559, จาก <https://issuu.com>.

กฤษฎา พินศรี และคณะ. (2536). ความสัมพันธ์ระหว่างลวดลายที่ปรากฏบนผ้าพิมพ์กับหลักฐานทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี กรณีศึกษาเฉพาะผ้าพิมพ์ในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. (ภาควิชาโบราณคดี). มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ขั้นตอนการออกแบบลวดลาย. (ม.ป.ป.). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2560, จาก <http://netra.lpru.ac.th>.

เจดสีไทย. (2558). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 24 สิงหาคม 2559, จาก <http://www.bagindesign.com>.

- ไทยรัฐออนไลน์. (2553). **โคมพิศตร**. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 2 ตุลาคม 2559, จาก <http://www.thairath.co.th>.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2550). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : วี.อินเตอร์ พรินท์.
- ประภัสสร โพธิ์ศรีทอง. (2558). **ประวัติผ้าพิมพ์**. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 11 ตุลาคม 2559, จาก <http://www.komchadluek.com>.
- พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา. (2558). **ผ้าพิมพ์โบราณ**. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 18 สิงหาคม 2559, จาก <http://www.praew.com>.
- พิสมัย รัตนวรรณ. (ม.ป.ป). **ศิลปะสมัยอยุธยา**. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2559, จาก <https://www.gotoknow.org>.
- พงศศักดิ์ อภิขุโว. (2549). **ศึกษาบทบาทสื่อจิตรกรรมฝาผนังในการเผยแผ่พุทธธรรมในพระพุทธศาสนา : ศึกษาเฉพาะกรณีพระอุโบสถวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม วิทยาลัยนพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มานพ อิศราเดช. (2527). **จิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา สกุลช่างเพชรบุรีที่วัดใหญ่สุวรรณาราม วิทยาลัยนพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. (ภาควิชาโบราณคดี). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2527). **จิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา**. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 3 พฤศจิกายน 2559, จาก <http://www.era.su.ac.th>.
- ระบบการพิมพ์. (2550). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 19 มีนาคม 2560, จาก <http://kanni.blogspot.com>.
- รุ่งทิพย์ อมรวิชรวงศ์. (2557). **เรื่องของสีพิมพ์ผ้า**. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2559, จาก <http://www.skcolorchem.co.th>.
- รจนา จันทราสา และคณะ. (2553). **การศึกษาและพัฒนาเอกลักษณ์ลวดลายบ้านเชียงเพื่อประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์ผ้าแปรรูปพันท์บาติก เพื่อพัฒนารูปแบบเป็นผลิตภัณฑ์หัตถกรรมของที่ระลึกจังหวัดอุดรธานี**. วิทยาลัยนพนธ์ปริญญาโท. คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

- วัดใหญ่สุวรรณาราม.** (2559). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2560, จาก <https://th.wikipedia.org>.
- วรรณภา ณ สงขลา. (2535). **จิตรกรรมสมัยอยุธยา.** [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 5 พฤศจิกายน 2559, จาก <http://www.era.su.ac.th>.
- วิมลรัตน์ ศรีจรัสสิน. (2550). **เทคโนโลยีสิ่งทอเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : คราฟแมนเพรส.
- ศิลปะอยุธยา.** (ม.ป.ป). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 11 ตุลาคม 2559, จาก <https://thaiart.wikispaces.com>.
- สรัญญา ภักดีสุวรรณ. (2553). **การศึกษาเรื่องการออกแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ของจังหวัดมหาสารคาม ในบริบทวัฒนธรรมร่วมสมัย.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. (ภาควิชาศิลปกรรม). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สีพิมพ์ผ้า.** (2556). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2560, จาก <http://www.12tees.com>.
- สุพริมพรินทร์. (2553). **ประเภทของการพิมพ์.** [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2560, จาก <http://www.supremeprint.net>.
- สันติ เล็กสุขุม. (2550). **ศิลปะอยุธยา.** [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 22 สิงหาคม 2559, จาก <https://welovemuseum.wordpress.com>.
- สมเด็จพระสังฆราชแดงโม.** (ม.ป.ป). [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 9 เมษายน 2560, จาก <http://www.dharma-gateway.com>.
- อภิชาติ สนธิสมบัติ. (ม.ป.ป). **ทฤษฎีการทดสอบความคงทนของสี.** [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 4 ธันวาคม 2559, จาก <http://www.ttcexpert.com>.
- อัสสยา คงสิริ. (2553). **ไหมพัสดร์.** [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 24 พฤศจิกายน 2559, จาก <http://www.thairath.co.th>.
- Cotton 100%.** (2016). [online]. Retrieved from <http://www.zazio.co/th>, January 12, 2017
- Handicraft.** (2013). [online]. Retrieved from <http://www.shirtandbag-product.com>, December 12, 2016